

Propostes didàctiques

Les històries estranyes

Elaborades per Joan Andrés

LES HISTÒRIES ESTRANYES

DESCRIPCIÓ

Autor: *Francesc Gisbert*

Dibuixos: *Jesús Huguet*

Edicions Bromera / Alzira, 2007.

Col·lecció: «EL MICALET GALÀCTIC», núm. 130

Sèrie Blava

Format: 20,5 × 13 cm, 128 pàg.

Enquadrernació en rústica. Impressió en color.

Edat: a partir de 12 anys.

Misteri, aventura, riscos i perills són ingredients infal·libles per aconseguir captar l'atenció dels lectors adolescents i, d'aquests elements, en aquesta novel·la n'hi ha per a donar i per a vendre. Tot un desafiament a la intel·ligència en què, a més, la diversió està assegurada.

RESUM ARGUMENTAL

Les històries estranyes són una nova entrega de les aventures detectivesques del tàndem format per la jove Alícia i la tia Sofia que, aquesta vegada, afronten sis noves històries tan sorprenents com compromeses, demostrant una vegada més la seua perspicàcia i valentia.

En el misteri de «Tres calaveres», un capità pirata malvat apareix al poble una nit de tempesta, acompanyat d'una caixa misèria semblant a un taüt, que conté tres calaveres vivents. L'estrany nouvingut es dedica a raptar persones per formar part

d'una hipotètica nova tripulació pirata. Amb gran risc per a la seua integritat, les nostres protagonistes rescaten els presoners en una lluita desigual de la que, com no podia ser d'una altra manera, ixen guanyadores.

«El fantasma sense nom» comença amb una telefonada que les porta a passar uns quants dies de les vacances de Nadal en el castell de Marcabré, un antic castell encantat i ple de fantasmes, tots ells inofensius. L'única excepció és el fantasma sense nom, un fantasma foraster, de qui es deia que tot aquell que es creuava amb ell, moria al cap de poc. Alícia i la tia Sofia descobreixen quin és el misteri que envoltava el misteriós fantasma i aconseguen que aquest trobe la pau i no torne a aparèixer pel castell.

En «L'amic invisible», la tia Sofia demostra els seus dots deductius, a l'estil de Sherlock Holmes, per resoldre el cas d'una xiqueta anomenada Isabel que vivia en unes cases adossades prop de la platja, que tenia un amic invisible anomenat Tom. Aquest és, en realitat, l'esperit d'un jove membre d'una banda de delinqüents juvenils que va morir en l'habitació de jocs de la xiqueta. Tot torna a la normalitat quan la família d'Isabel, aconsellada per les nostres protagonistes, canvia de casa.

El que havia de ser una setmana ben tranquil·la en un balneari gallec, es converteix en el cas de l'«Habitació 13», on les nostres protagonistes han de descobrir quin misteri s'amaga darrere de les misterioses marques roges que apareixen al coll d'algunes de les hostesses del balneari. Finalment descobriran que el responsable és un *murigante*, espècie de vampir mitificat per la superstició popular que, a diferència dels vampirs tradicionals, no mata les víctimes sinó que únicament les afebleix temporalment.

«Paisatge nocturn» és la història d'un cas estrany d'assassinat ocorregut molts anys abans, provocat per una història d'amor impossible entre un jove alemany i l'hereva d'uns masovers rics de la serra de Mariola, que s'oposaven a l'amor entre els dos joves.

Sofia i Alícia demostren la innocència del jove enamorat, gràcies a l'ajuda d'un quadre misteriós que cobra vida pròpia.

La darrera història té la mateixa Alícia com a protagonista. Des dels cinc anys, la nostra heroïna té un estrany malson que es repeteix cada any la vespra del seu aniversari. Eixe any el celebra a la casa que tenen a Morella unes cosines, i és gràcies a això que descobreix que el malson està relacionat amb una llegenda popular de la comarca, segons la qual les bruixes *Caspolines* són les responsables de la desaparició d'unes quantes joves la nit dels seus aniversaris. Allixonada per la tia Sofia, qui afirma que els malsons solament es poden superar quan t'hi encares, Alícia planta cara a les bruixes i, després d'un enfrontament dur, aconsegueix que el malson desaparega per sempre i amb ell l'amenaça de les bruixes *Caspolines*.

TEMA I INTERÉS

Sovint veiem com, equivocadament, les persones grans són marginades i considerades un llast per a la societat, desaprofitant així els coneixements i l'experiència que tenen. Un altre tòpic molt estès és aquell que considera que els adolescents i les persones majors no poden tenir unes relacions de normalitat.

Un dels valors principals de *Les històries estranyes* és que demostra ben a les clares que no és així, que joventut i maduresa poden formar un tàndem perfectament compatible.

A més, i seguint la mateixa línia de *Misteris S.L.*, *Les històries estranyes* agradarà tant a joves com a adults, ja que té qualitat literària suficient i una trama que proporciona una narració apassionant i instructiva alhora, que pot resultar un mitjà excel·lent per treballar aspectes tan importants com la lògica, l'observació, la concentració, la imaginació creativa o la deducció, tan necessaris en la formació i l'educació personal dels joves adolescents.

Si aprofundim en les històries, en cadascuna trobarem mil referents per tractar en l'aula. A tall d'exemple, i amb la seguretat que el lector en descobrirà molts més, us en proposarem un per cada una de les històries del llibre.

- «Tres calaveres» ens dóna peu a tractar el tema de la valentia, tan apreciat entre els joves, i transmetre que cal traure el coratge quan es té la seguretat que la causa que defensen és justa.
- A partir d'«El fantasma sense nom» podem tractar els horrors de la guerra i la necessitat de la pau.
- «L'amic invisible» ens suggereix el tema de les bandes juvenils i la violència que a vegades comporten, així com les causes, les conseqüències i les possibles solucions.
- En l'«Habitació 13», el fragment que parla dels *murigantes* serà propici per parlar de les llegendes populars, així com de les supersticions a les quals ens pot menar la ignorància i la incultura.
- A partir de «Paisatge nocturn» podem endinsar-nos en les maneres de vida antigues d'un mas i comparar-les amb les actuals, a més de tenir un bon motiu per parlar dels amors impossibles i les conseqüències greus que pot comportar la intolerància.
- Finalment, «Sorpresa d'aniversari» ens donarà peu per parlar de la força de voluntat necessària per resoldre situacions difícils.

L'AUTOR

Francesc Gisbert (Alcoi, 1976) és autor d'unes quantes obres literàries per a joves i, des de fa poc, conrea la literatura infantil. El 2003 guanyà el VIII Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre amb *Misteris S.L.* i el Carmesina amb *Una llegenda per a Draco*. Entre les publicacions dirigides al públic adolescent cal destacar *El secret de l'alquimista* (2003) i *El somriure de l'esfinx* (2003),

ambdues publicades per Edicions Bromera. Amb *Les històries estranyes* ens ofereix una nova entrega de les aventures d'Àlicia i la tia Sofia, protagonistes també de *Misteris S.L.*

L'IL·LUSTRADOR

Jesús Huguet (València, 1976) es va llicenciar a la Facultat de Belles Arts de Sant Carles. Tot i que la seua passió és el còmic, també es dedica al camp de la il·lustració i el disseny gràfic i publicitari. Actualment treballa al seu estudi de disseny, Polifem. Entre altres, ha il·lustrat *Los colores del mar* (2000), *Sebastià Somiat, aventurer il·lustrat* (des de 2003), *La bella no dorment* (2004), *Pesolet i l'estrela dels desitjos* (2004), encara que la major part de la seua producció la trobem en forma de còmics. *Misteris S.L.* va ser el seu primer treball a Edicions Bromera, que ara complementa amb *Les històries estranyes*.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

La lectura no ha de ser un objecte d'estudi en si mateixa, sinó un vehicle de comunicació i de plaer i, en eixe sentit, cal educar els futurs lectors. Però, motivar els adolescents perquè lligen és un repte difícil d'assolir, ja que trobem entre ells una gran diversitat de nivells, de gustos i d'interessos que hem de saber encaminar.

En conseqüència, les propostes didàctiques que presentem únicament pretenen ser un punt de partida, una eina que permeta que els joves s'acosten a la lectura, oferint-los experiències estimulants i satisfactòries mitjançant textos literaris de qualitat. Per tant, no s'han d'entendre com una obligació que acompanya la lectura d'aquest llibre, sinó com un instrument que ajude a l'enriquiment intel·lectual i estètic dels xics i les xiques de les nostres escoles.

És clar, doncs, que la comprensió i el plaer són dues cares de la mateixa moneda, perquè no es pot gaudir d'allò que no s'entén. Si bé hem de tenir en compte que la lectura comprensiva s'ha convertit en un dels grans objectius educatius de la reforma educativa, nosaltres entenem que l'animació lectora no s'ha de quedar en aquesta faceta únicament. Per aquest motiu, buscant l'equilibri entre la lectura com a font de plaer i d'aprenentatge, en les propostes didàctiques següents s'han inclòs una sèrie d'activitats que inicien els alumnes en l'anàlisi i el comentari de text. També hi trobareu tota una sèrie d'activitats dirigides a deixar volar la imaginació al voltant de la lectura.

És per tot això que les propostes didàctiques d'aquesta col·lecció es presenten separades del llibre de lectura, per deixar a criteri de la mestra o el mestre la possibilitat d'usar-les una vegada llegida la història. Encara que les propostes han sigut elaborades pensant en el currículum escolar del primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria, fóra convenient triar, entre els exercicis i jocs proposats, els més adequats per a cada nivell, així com els més adients a les necessitats, els gustos i els interessos dels alumnes de la classe. Per les mateixes raons, aquestes propostes de treball són ampliables o modificables en qualsevol aspecte.

Una manera d'aconseguir que la lectura esdevinga una activitat lúdica, participativa, interessant i divertida alhora és crear un clima que faça sentir en l'alumnat la necessitat de llegir i escriure. Per aconseguir-ho i, a tall d'exemple, us suggerim una sèrie d'activitats, esperant que us siguin útils.

Abans de la lectura

Podem iniciar l'animació ben asseguts en el nostre seient i, mentre els alumnes van entrant, no els fem ni cas i ens mostrem totalment absorts en la lectura de *Les històries estranyes*. Al cap d'una estoneta, quan els alumnes ja estan asseguts i preguntant-se per

què no comencem la classe, alcem la vista i, com si fóra la cosa més normal del món, comencem a contar-los que havíem sentit parlar de l'existència d'una segona part de *Misteris S.L.*, llibre que ens havia encantat i que, quan l'hem trobat a la biblioteca, no hem pogut resistir la temptació de pegar-hi una ulladeta que i ara ens trobem totalment enganxats i no el podem deixar.

Si ho fem així, no ens serà difícil despertar un interès inicial cap al llibre. Tot seguit els el mostrarem i els demanarem que es fixen en el títol, preguntant-los que els suggereix i què pensen que trobaran en les pàgines interiors. A més, podem parlar sobre l'ofici de detectiu, quines característiques creuen que ha de tenir un bon detectiu, com se'ls imaginem, etc. Després passarem a fixar-nos en la resta de la portada i els proposarem que expliquen per què porta la velleta una lupa en la mà, quin paper pensen que tindrà en la novel·la, per què la xiqueta sembla Indiana Jones, què hi pinta el gos, etc. Igualment podem muntar activitats al voltant de les il·lustracions i demanar-los que inventen històries que hi estiguen relacionades.

Durant la lectura

Una vegada que s'ha creat el clima propici, es llig col·lectivament la primera història, però deixant el desenllaç en l'aire per tal de generar en l'alumnat el desig de continuar llegint. Després proposarem que l'acaben de llegir pel seu compte i, una vegada acabat de llegir, comentarem entre tots algun dels passatges de la història, les relacions entre els personatges, les semblances amb altres històries conegudes (per exemple, l'entrada del capità Aleix a la taverna sembla l'aparició del capità Bill Bones a la taverna de Jim en *L'illa del tresor*) com ara novel·les en què la protagonista és una dona madura, com Miss Marple, d'Agatha Christie, o sèries de televisió com *S'ha escrit un crim* en què la protagonista també és una dona madura.

Alguna vegada podem rellegir algun paràgraf, amb la finalitat de fer notar algun aspecte literari del text, com ara la bellesa d'un paisatge, la descripció d'un personatge o la recreació d'un ambient.

Després de la lectura

A més de seleccionar i treballar les activitats de l'apartat de propostes de treball d'aquest quadern (totes o únicament aquelles que creiem convenients), també podem:

- confeccionar un mural col·lectiu sobre l'autor i la seua obra;
- proposar que cerquen altres llibres escrits per Francesc Gisbert, i que en facen un fitxa bibliogràfica;
- escriure una carta a l'autor en la qual li proposen arguments per a noves històries d'Alícia i la tia Sofia;
- pensar preguntes per a una entrevista amb l'autor.

SOLUCIONS D'ALGUNES DE LES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES PROPOSADES

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 1

Vam recular unes passes, seguides de Poirot, que no deixava de grunyar.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 9

Un riu, Santi, assaltador de bancs.

SOLUCIÓ A L'ACTIVITAT NÚM. 14

El fantasma sense nom (Verònica).

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

---

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no és permesa la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA: .....

AUTOR: .....

DIBUIXOS: .....

EDICIONS BROMERA

COL·LECCIÓ: ..... NÚM.: .....

1. Fes com en l'exemple i escriu un títol diferent per a cada història.

Tres calaveres: *El misteri de les monedes d'or.*

El fantasma sense nom: .....

L'amic invisible: .....

Habitació 13: .....

Paisatge nocturn: .....

Sorpresa d'aniversari: .....

2. Quina és la història que més t'ha agradat? Escriu-ne l'argument.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Tria entre aquests qualificatius o d'altres que tu cregues con-
venients, els que definisquen més bé les diferents històries, i
escriu-los al costat de cada títol.

*real, fantàstica, divertida, avorrida, trepidant, entretinguda,
sense trellat, fàcil d'entendre, difícil d'entendre, terrorífica,
apegalosa, imaginativa...*

Tres calaveres: .....

El fantasma sense nom: .....

L'amic invisible: .....

Habitació 13: .....

Paisatge nocturn: .....

Sorpresa d'aniversari: .....

4. Personalment, com valores el llibre? El recomanaries als com-
panyes i les companyes? Per què?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

B) ESTUDI I ANÀLISI DE L'OBRA

1. L'estructura

1.1. *Les històries estranyes* tenen l'estructura clàssica de:

- a) presentació, en què hi ha la presentació dels personatges i la situació;
- b) nus, en què es desenvolupa la trama argumental del llibre;
- c) desenllaç, o part final de la història en què es resolen els conflictes plantejats.

Tria una de les històries i resumeix-la, seguint l'esquema anterior.

TÍTOL	.....
PRESENTACIÓ	.....
NUS	.....
DESENLLAÇ	.....

1.2. A més, en l'estructura d'una narració intervenen altres elements com ara: l'acció (què passa), el temps (quan passa) o el lloc (on passa). Completa l'activitat anterior contestant aquestes preguntes.

Què passa: .....

Quan passa: .....

On passa: .....

1.3. *Les històries estranyes* té una estructura lineal. Però, saps què significa això en literatura? Cerca informació i explica amb les teues paraules de què parlem quan diem que una narració té una estructura lineal.

.....

.....

.....

- 1.4. La novel·la comença amb una introducció breu. Creus que és important per a comprendre els relats que hi ha tot seguit? Raona la resposta.

.....
.....
.....

2. *El narrador*

En una novel·la, el narrador és la persona que explica la història. Hi ha diferents tipus de narrador: intern, quan el narrador és el protagonista o un personatge secundari, i extern. Diem que el narrador és omniscient quan coneix absolutament tot i fa judicis i comentaris sobre els personatges i els fets, i narrador observador quan es limita a explicar el que veu, sense fer comentaris. Un narrador intern conta la història en primera persona, mentre que l'extern la narra en tercera persona.

- 2.1. Segons l'explicació anterior, de quin tipus és el narrador de *Les històries estranyes*?

.....
D'acord amb la teua resposta, narrarà les històries en primera o en tercera persona? .....

- 2.2. Ara imagina que el narrador és una persona desconeguda i, per tant, ha de contar la història en tercera persona. Com quedaria aquest fragment? Rescriu-lo en el quadern:

Com les nits anteriors, vaig sentir passes al corredor. Amb l'ai al cor ens vam aproximar a la porta i miràrem per l'espiera, a torns...

2.3. Com qualificaries la narradora? Subratlla les respostes que estimes més adequades i després explica els motius de l'elecció.

objectiva   subjectiva   passiva   activa

.....
.....

3. *L'estil*

L'estil és l'ús personal que cada autor o autora fa de la llengua, tant pel que fa a la selecció dels recursos literaris (metàfores, comparacions, frases fetes...), com a la proporció que dona a cada recurs narratiu (narració, descripció o diàleg) per tal d'aconseguir la major atenció possible dels lectors cap als fets que vol explicar.

3.1. Informa't sobre què són les metàfores, les comparacions i les frases fetes i després busca en el text algun exemple de:

metàfores .....

comparacions .....

frases fetes .....

3.2. Ara fes el mateix amb la diferència que hi ha entre narració, descripció i diàleg, i cerca en la novel·la algun fragment de text narratiu, de text descriptiu i de text col·loquial i escriu-los en el quadern.

3.3. Quin dels tres models textuais trobes que predomina en *Les històries estranyes*?

.....
Creus que això proporciona als lectors una lectura fàcil i fluïda o, pel contrari, el converteix en un llibre avorrit i pesat?
.....

3.4. Quins aspectes de la novel·la et pareixen reals? Per què?

.....
Quins aspectes de la novel·la et pareixen fantàstics? Per què?

.....

4. *Els personatges*

Els personatges són les persones, animals, etc. que protagonitzen els esdeveniments de la història relatada. Generalment hi ha dos tipus de personatges: principals i secundaris.

4.1. En el cas de *Les històries estranyes*, quins són els personatges principals?

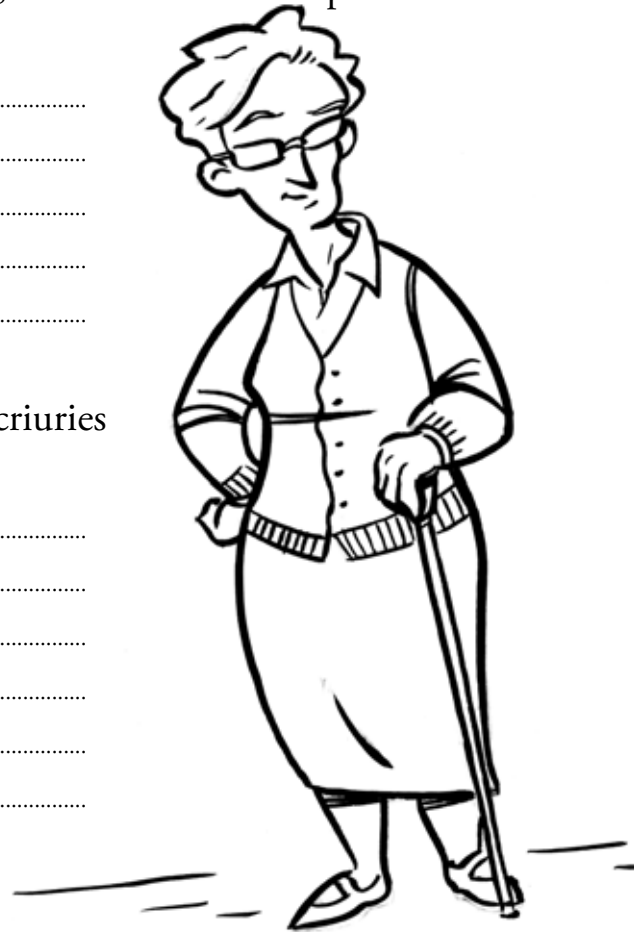
.....
.....

4.2. En la introducció del llibre, l'autor fa una descripció de la tia Sofia. Copia-la.

.....
.....
.....
.....
.....

4.3. Si tu fores l'autor, com descriuries Alícia?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

- 4.4. Ara, seguint el model que et proposem, tria un personatge secundari de cada història i després escriu al costat una frase que el definisca.

<i>Jaume</i>	<i>Amic d'Alicia, mai no bromeja sobre el capità.</i>

- 4.5. En la novel·la hi ha un personatge singular, ja que no es tracta d'una persona. Saps de qui parlem? Quin paper té en la trama?

C) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1. Ets bon detectiu? Ací et mostrem un paràgraf del llibre del qual han fugit les vocals. Series capaç de reconstruir-lo?

V_m r_c_l_r _n_s p_ss_s, s_g_d_s d_ P__r_t, q__ n_
d__x_v_ d_ gr_ny_r.

.....

2. Continua la llista i escriu tots els instruments i les eines que trobes necessaris per al treball de detectiu:

Una lupa, una càmera fotogràfica, ...

.....

3. Els parroquians del bar Caragol, «van girar el cap en sentir l'arrap d'un vent gèlid». Però, pot arrapar un vent? D'això, se'n diu sentit figurat. Què creus que vol comunicar l'autor amb aquesta expressió?

.....

.....

.....

.....

4. Per a expressar que el xocolate està molt bo, Alícia diu que els «...produïa tremolins de satisfacció». Com expressaries que:

el xocolate no valia res? .....

estava massa calent? .....

5. Quina és la història que menys t'ha agradat? Escriu un final diferent perquè siga més del teu gust.

.....

.....

.....

.....

6. Coneixes alguna història de fantasmes, bruixes, vampirs, etc.? Si en coneixes cap, explica-la als companys i les companyes.

7. Les històries del llibre es desenvolupen en llocs molt diferents: un penya-segat, un vell castell, un balneari, un mas, una casa rural... En quin lloc, que hi haja prop d'on vius, creus que podrien viure una aventura les nostres protagonistes? Descriu-lo i després dibuixa'l en un full a part.

.....

.....

.....

.....

8. Segons la tia Sofia, el que qualifica un bon detectiu és saber observar on els altres solament saben mirar. Sabries explicar què vol dir amb això?

.....

.....

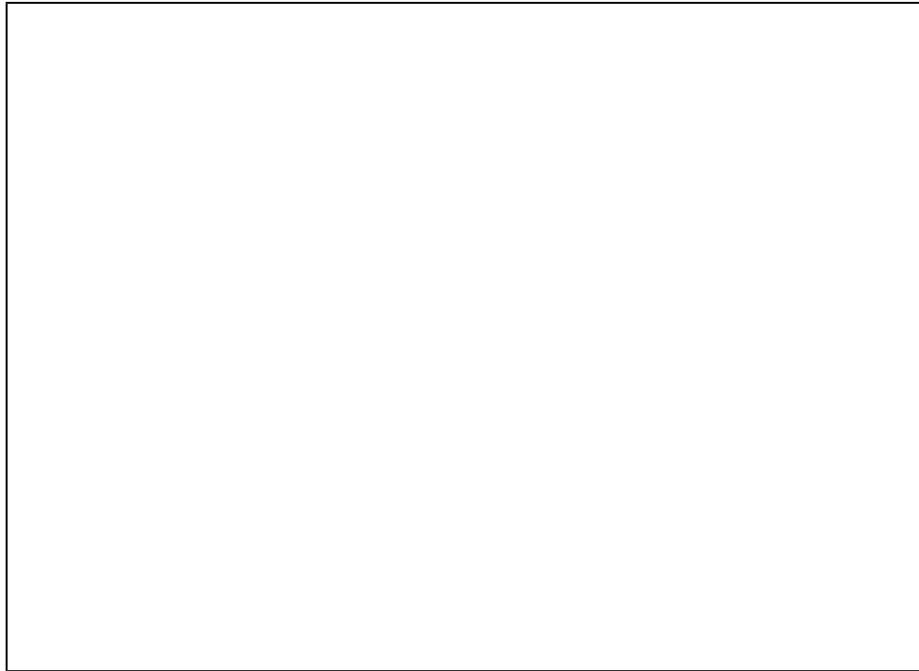
.....

.....

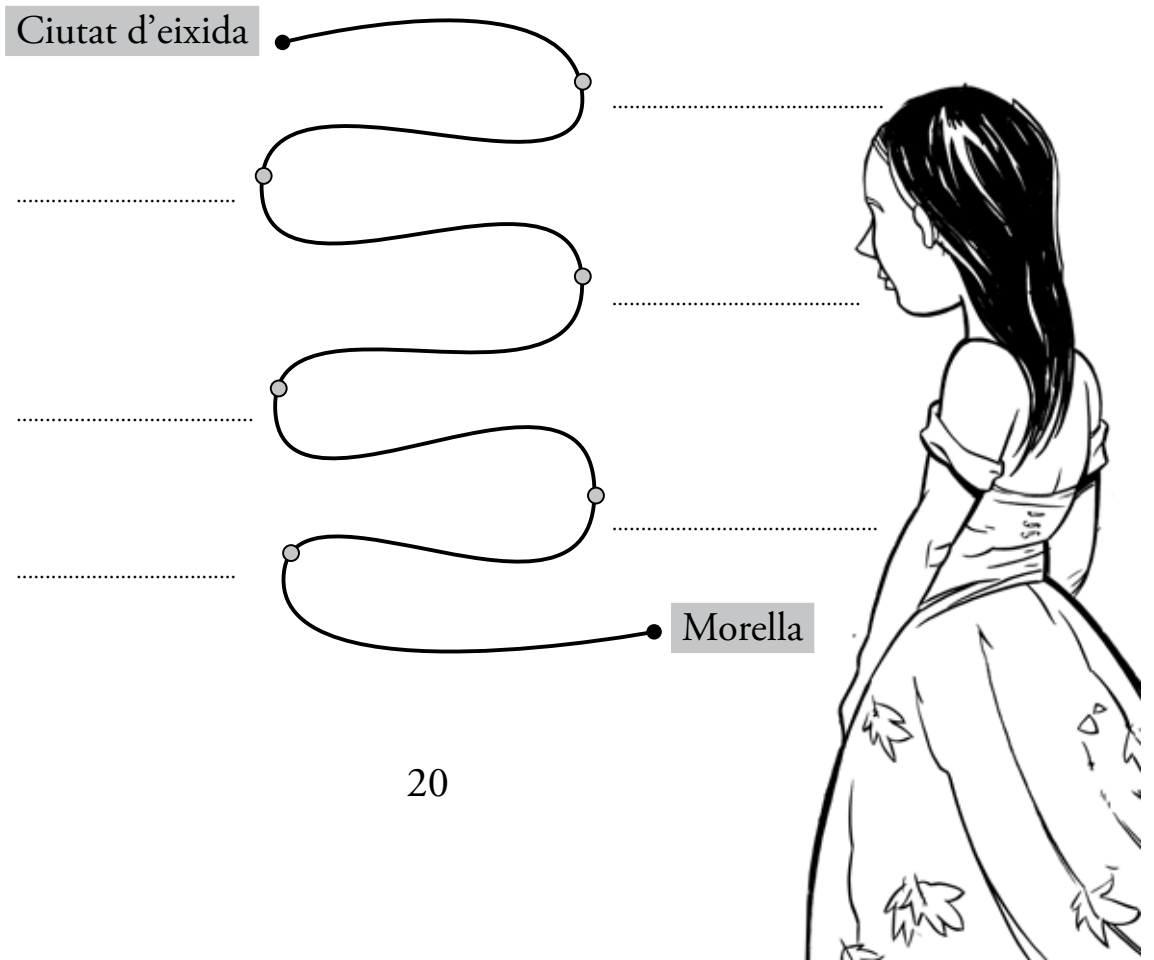
9. Ara, si a més de mirar, també observes, de segur que descobriràs molt fàcilment el que hem amagat darrere d'aquests jeroglífics.

<p>Què hi ha darrere d'aquella muntanya?</p>	<p>Com es diu al meu germà?</p>	<p>Quin delicte ha comés?</p>

10. La tia Sofia té un Seat 600, saps de què es tracta? Busca informació i dibuixa'n un.

11. L'últim episodi passa a Morella, a la comarca dels Ports. Si hagueres d'anar des del lloc on vius fins a la ciutat de Morella, per quins pobles passaries? Consulta un mapa de carreteres:

12. Cerca en periòdics i revistes notícies o casos que necessitarien la intervenció d'unes detectives tan experimentades com la tia Sofia i Alícia, retalla-les i enganxa-les al tauló informatiu de l'aula.

13. Explica què és.

Un dinar de repicam el colze: .....

El hip-hop: .....

Un aquelarre: .....

Un exabrupte: .....

14. Saps de qui parlem o et caldrà l'ajuda d'Alícia i la tia Sofia?

Sempre vist una bata blanca i va descalça.

Té sis anys i està molt prima.

Té una mirada suplicant i llastimosa.

Fa tremolar els vidres.

Els seus pares s'han mort.

Es dirigeix a França.

Alícia és l'única que l'ajuda.

.....
.....

15. Si l'has encertada sense dificultats, pensa en un altre personatge del llibre, amaga qui és darrere d'unes quantes frases. Després, mostra-les als companys i les companyes i descobreix si tenen olfacte de detectiu.

Propostes didàctiques referides al llibre
Les històries estranyes (ISBN: 978-84-9824-170-9)

© Edicions Bromera, S.L.
Polígon Industrial 1 - 46600 Alzira
www.bromera.com

© Joan Andrés Terenti, 2007
© Dibuixos de Jesús Huguet